

11sinif 32-soz-p27-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-ve-netice-nuraniyet-sirrindan-ilahi-ihata-ve-tasarruf - Set 1

1-) Bu parçada önce hangi gözleme dayanılarak bir sonuca gidiliyor? (21 kelime)

Güneş, ruhanî varlıklar ve ağaçtaki

2-) Bu gerçekten sonra hangi daha büyük hakikate geçiliyor? (13 kelime)

Allah'ın çok daha

3-) Metin, Allah'ın bundan daha üstün şekilde tasarruf edebileceğini hangi iki temel sebeple düşündürür? (10 kelime)

Birincisi maddeden

4-) Allah'ın maddeden arınmış olması hangi yanlış kıyası bozar? (12 kelime)

Allah'ı cisimler gibi

5-) Allah'ın isimlerinden gelen nurların “yoğun bir gölge” gibi sunulması neyi hissettirir? (11 kelime)

Yaratılmış parlaklıkların,

6-) “Hangi yer ondan gizlenebilir?” sözü hangi sıfatı öne çıkarır? (6 kelime)

Her

7-) Eşya zincirinin tel ve damar gibi düşünülmesi neyi ifade eder? (15 kelime)

Varlık düzeninin, ilahî

8-) Allah'ın her yerde oluşu ile bir yerde bulunmaması nasıl
bağdaştırılır? (13 kelime)
Zatı mekâna girmez;

9-) Uzaklık ve küçüklük neden Allah'ın şuhuduna engel sayılmıyor? (9
kelime)
Çünkü Allah'ın

10-) Son iki soru cümlesi Allah'ın hangi iki yönünü korumayı amaçlar? (8
kelime)
Kudretinin eksiksizliğini

11sinif 32-soz-p27-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-ve-netice-nuraniyet-sirrindan-ilahi-ihata-ve-tasarruf - Set 2

1-) Parçanın başında verilen örnekler hangi iddiayı desteklemek için anılıyor? (12 kelime)

Tek bir varlığın

2-) Metinde insanın bu duruma karşı tavrı nasıl belirleniyor? (8 kelime)
Bunun görüldüğü

3-) “Tahdid” ve “kayıt”tan uzak oluş, Allah’ın hangi tür sınırlamalara bağlı olmadığını anlatır? (11 kelime)

Mekân, şekil,

4-) Nur ve nuranîlerin ilahî isimlerin gölgesi kabul edilmesi, asıl kaynağın kim olduğunu nasıl bildirir? (9 kelime)

Asıl kudret

5-) Çeşitli âlemler neden yarı saydam aynalara benzetiliyor? (9 kelime)
İlahî güzelliğin

6-) Parçada Allah’ın sıfatları için kullanılan “kuşatıcı” anlamındaki ifade neyi anlatır? (10 kelime)

Allah’ın ilim,

7-) Metinde Allah’ın her yerde oluşu nasıl bir yanlış anlamaya kapı açmayacak şekilde anlatılıyor? (16 kelime)

Bunun maddî bir yayılma

8-) “Bir iş bir işe engel olmaz” anlamındaki vurgu, Allah’ın hangi sıfatını

anlamaya yardım eder? (12 kelime)
Kudretinin sınırsızlığını ve

9-) Metinde maddî varlıkların özellikleri arasında sayılan dört husustan ikisini yazınız. (12 kelime)
Yer kaplama ve

10-) Sonuç olarak parça Allah hakkında hangi iki yanlış düşünceyi reddeder? (11 kelime)
Allah'ı mahlûklara

11sinif 32-soz-p27-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-ve-netice-nuraniyet-sirrindan-ilahi-ihata-ve-tasarruf - Set 3

1-) Metnin başında “madem” diye başlayan bölüm nasıl bir akıl yürütme kuruyor? (16 kelime)
Önce görülen örnekleri kabul

2-) Bu örneklerin “madde ile kayıtlı” olmalarına rağmen çok iş yapabilmeleri neden önemlidir? (16 kelime)
Sınırlı varlıklarda bile bu

3-) Parçada Allah’ın mahlûkata benzemediği hangi yönlerle anlatılıyor? (15 kelime)
Maddeye bağlı olmaması,

4-) Hayat ve çeşitli gayb âlemlerinin ayna sayılması neye işaret eder? (10 kelime)
Allah’ın cemalinin

5-) Parçadaki soru dizisi bilgi vermekten başka hangi etkiyi hedefler? (9 kelime)
Muhatabın zihnindeki

6-) “Hangi yer ondan gizlenebilir?” ifadesi gizlilik kavramını nasıl değiştirir? (11 kelime)
Yaratılmışlar için

7-) Her varlığa bakan ve işiten manevî yönlerin bulunduğu söylenmesi nasıl anlaşılmalıdır? (14 kelime)
Allah’ın her varlıkla

8-) Eşyanın ilahî emirlerin işlemesine “vesile” olması ile Allah’ın onlara “muhtaç” olması arasında nasıl fark vardır? (10 kelime)
Vesile olmaları

9-) Parçada değişme, bölünme ve mekâna bağlı olma gibi özelliklerin Allah’a nisbet edilmesi neden reddediliyor? (13 kelime)
Çünkü bunlar yaratılmış,

10-) Parçanın sonunda sorulan “acz ona yakışır mı, kusur izzetine yanaşır mı?” tarzındaki ifadeler hangi son hükmü verir? (15 kelime)
Allah’ın sonsuz kudret

11sinif 32-soz-p27-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-ve-netice-nuraniyet-sirrindan-ilahi-ihata-ve-tasarruf - Set 4

1-) Parçada önce hangi üç tür örnekten söz ediliyor? (14 kelime)

Güneş gibi tabiattaki

2-) Güneş örneği hangi bakımdan sınırlı bir varlıktır? (7 kelime)

Yaratılmış,

3-) “Kayıttan ve yoğunluktan uzak olma” ifadesi neyi anlatır? (7 kelime)

Allah’ın

4-) Hayat, ruhlar âlemi, berzah ve misal âlemi için nasıl bir benzetme yapılıyor? (9 kelime)

Bunların ilahî

5-) Metindeki “hangi şey saklanabilir” tarzındaki soruların cevapları neden açıkça verilmemiştir? (9 kelime)

Cevabın apaçık

6-) Allah için hiçbir işin ağır olmaması hangi sıfatla doğrudan ilgilidir? (5 kelime)

Mutlak

7-) İbn Abbas’tan verilen ifadede “manevî göz ve kulak” neyi temsil eder? (13 kelime)

Allah’ın her varlığı

8-) Metinde engellerin bile vasıta hâline gelmesi neyi gösterir? (9 kelime)

Allah’ın tasarrufuna

9-) “Vâcibü’l-Vücud” anlamı burada hangi düşünceyi destekler? (10 kelime)

Allah’ın varlığının

11sinif 32-soz-p27-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-ve-netice-nuraniyet-sirrindan-ilahi-ihata-ve-tasarruf - Set 5

1-) Metinde delil olarak kullanılan örneklerin hepsi hangi ortak sonuca hazırlanıyor? (13 kelime)

Allah'ın bir anda

2-) Metne göre bu örnekler tek olmalarına rağmen neyi başarabiliyor? (12 kelime)

Birçok yerde bulunur

3-) Ağaçtaki emrî kanunlar ve iradevî cilveler hangi fikri destekler? (13 kelime)

Tek merkezli bir

4-) Çeşitli âlemlerin ayna olarak gösterilmesi, Allah'ın hangi yönüne işaret eder? (7 kelime)

Cemalinin

5-) Metne göre Allah için zor sayılabilecek bir iş var mıdır? Açıklayınız. (12 kelime)

Yoktur; çünkü her

6-) Her varlığa yönelik manevî görme ve işitme ifadesi, Allah'ın hangi iki sıfatını hatırlatır? (5 kelime)

Basar

7-) Metinde eşyanın, ilahî emirlerin işleyişine “hat” gibi hizmet etmesi neyi sezdirir? (7 kelime)

Kâinattaki

8-) Sebeplerin görünüşte perde olması, tevhid inancı açısından neden önemlidir? (8 kelime)
Çünkü gerçek

9-) Değişme ve dönüşme gibi nitelikler niçin Allah'a verilemez? (8 kelime)
Çünkü bunlar

11sinif 32-soz-p27-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-ve-netice-nuraniyet-sirrinden-ilahi-ihata-ve-tasarruf - Set 6

1-) Bu pasajda önce kabul ettirilen gerçek nedir? (12 kelime)

Bazı yaratılmışların tek

2-) “Bir cüz’î iken küllî hüküm almak” ifadesi burada ne anlatır? (12 kelime)

Tek ve sınırlı

3-) Parça, yaratılmışlardaki bu özelliği Allah’ın hangi niteliğine bağlayarak daha üstün seviyeye taşır? (15 kelime)

Allah’ın mutlak irade,

4-) Buradan Allah hakkında yapılan geçişin dayanağı nedir? (11 kelime)

Allah’ın bu

5-) “Hangi iş ona ağır gelebilir?” sorusundan çıkarılan inanç ilkesi nedir? (6 kelime)

Allah’ın

6-) İbn Abbas’tan aktarılan ifadeyle her varlık için ne anlatılmak isteniyor? (14 kelime)

Her varlığın Allah’ın

7-) Engellerin ve sebeplerin perde oluşu niçin tevhid açısından değerlidir? (9 kelime)

Çünkü yaratmayı

8-) Sebeplerin sadece dış yüzeyde kalması, insanı hangi inanç hatasından korur? (6 kelime)

Sebepleri

9-) Parçada maddî varlıklara ait hangi özelliklerin Allah'a taşınması reddediliyor? (12 kelime)

Değişme, başkalaşma, yer

CEVAP ANAHTARI

11sinif 32-soz-p27-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-ve-netice-nuraniyet-sirrindan-ilahi-ihata-ve-tasarruf - Set 1 -

CEVAPLAR

1-) Bu parçada önce hangi gözleme dayanılarak bir sonuca gidiliyor? Güneş, ruhanî varlıklar ve ağaçtaki hayat düğümü gibi örneklerin tek oldukları hâlde çok yerde ve çok işte etkilerinin görüldüğü gözlemine dayanılıyor.

2-) Bu gerçekten sonra hangi daha büyük hakikate geçiliyor? Allah'ın çok daha üstün şekilde her yeri ve her işi kuşattığı hakikatine geçiliyor.

3-) Metin, Allah'ın bundan daha üstün şekilde tasarruf edebileceğini hangi iki temel sebeple düşündürür?

Birincisi maddeden münezzehe oluşu, ikincisi ilim ve kudretinin sınırsız oluşudur.

4-) Allah'ın maddeden arınmış olması hangi yanlış kıyası bozar?

Allah'ı cisimler gibi yer kaplayan ve sınırlanan bir varlık sanma yanlışını bozar.

5-) Allah'ın isimlerinden gelen nurların “yoğun bir gölge” gibi sunulması neyi hissettirir?

Yaratılmış parlaklıkların, ilahî hakikatin yanında çok aşağı ve sınırlı kaldığını hissettirir.

6-) “Hangi yer ondan gizlenebilir?” sözü hangi sıfatı öne çıkarır?

Her şeyi kuşatan ilmi öne çıkarır.

7-) Eşya zincirinin tel ve damar gibi düşünülmesi neyi ifade eder?

Varlık düzeninin, ilahî emir ve kanunların süratle işlemesine uygun bir vasıta gibi çalıştığını ifade eder.

8-) Allah'ın her yerde oluşu ile bir yerde bulunmaması nasıl bağdaştırılır?

Zatı mekâna girmez; fakat ilmi, kudreti ve tasarrufu her şeyi kuşatır diye bağdaştırılır.

9-) Uzaklık ve küçüklük neden Allah'ın şuhuduna engel sayılmıyor?

Çünkü Allah'ın görmesi ve bilmesi yaratılmışların ölçülerıyla sınırlı değildir.

10-) Son iki soru cümlesi Allah'ın hangi iki yönünü korumayı amaçlar?

Kudretinin eksiksizliğini ve izzetinin kusurdan uzaklığını korumayı

amaçlar.

11sinif 32-soz-p27-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-ve-netice-nuraniyet-sirrindan-ilahi-ihata-ve-tasarruf - Set 2 -

CEVAPLAR

1-) Parçanın başında verilen örnekler hangi iddiayı desteklemek için anılıyor?

Tek bir varlığın aynı anda birçok yerde etkili olabileceğini göstermek için anılıyor.

2-) Metinde insanın bu duruma karşı tavrı nasıl belirleniyor?

Bunun görüldüğü ve kolayca inkâr edilemeyeceği ifade ediliyor.

3-) “Tahdid” ve “kayıt”tan uzak oluş, Allah’ın hangi tür sınırlamalara bağlı olmadığını anlatır?

Mekân, şekil, parça, yön ve benzeri yaratılmış sınırlamalara bağlı olmadığını anlatır.

4-) Nur ve nuranîlerin ilahî isimlerin gölgesi kabul edilmesi, asıl kaynağın kim olduğunu nasıl bildirir?

Asıl kudret ve nur kaynağının yalnız Allah olduğunu bildirir.

5-) Çeşitli âlemler neden yarı saydam aynalara benzetiliyor?

İlahî güzelliğin ve tecellilerin o âlemlerde görünmesini anlatmak için.

6-) Parçada Allah’ın sıfatları için kullanılan “kuşatıcı” anlamındaki ifade neyi anlatır?

Allah’ın ilim, irade ve kudretinin hiçbir şeyi dışarıda bırakmadığını anlatır.

7-) Metinde Allah’ın her yerde oluşu nasıl bir yanlış anlamaya kapı açmayacak şekilde anlatılıyor?

Bunun maddî bir yayılma veya yer kaplama şeklinde değil, ilim ve kudretinin kuşatıcılığı şeklinde anlaşılması sağlanıyor.

8-) “Bir iş bir işe engel olmaz” anlamındaki vurgu, Allah’ın hangi sıfatını anlamaya yardım eder?

Kudretinin sınırsızlığını ve aynı anda sayısız işi eksiksiz yapabildiğini anlamaya yardım eder.

9-) Metinde maddî varlıkların özellikleri arasında sayılan dört husustan ikisini yazınız.

Yer kaplama ve parçalara ayrılma yazılabilir; ayrıca değişme ve başkalaşma da sayılır.

10-) Sonuç olarak parça Allah hakkında hangi iki yanlış düşüncüyü

reddeder?

Allah'ı mahlûklara benzetme düşüncesini ve O'na acz-kusur nisbet etme düşüncesini reddeder.

11sinif 32-soz-p27-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-ve-netice-nuraniyet-sirrindan-ilahi-ihata-ve-tasarruf - Set 3 -

CEVAPLAR

1-) Metnin başında “madem” diye başlayan bölüm nasıl bir akıl yürütme kuruyor?

Önce görülen örnekleri kabul ettirip sonra daha üstün olan ilahî tasarrufun mümkün ve gerekli olduğunu düşündürüyor.

2-) Bu örneklerin “madde ile kayıtlı” olmalarına rağmen çok iş yapabilmeleri neden önemlidir?

Sınırlı varlıklarda bile bu durum görülüyorsa, sınırsız olan Allah hakkında bunun daha kuvvetli şekilde düşünülebileceğini gösterir.

3-) Parçada Allah’ın mahlûkata benzemediği hangi yönlerle anlatılıyor? Maddeye bağlı olmaması, sınırlara mahkûm olmaması, yoğunluk ve kayıt gibi eksikliklerden uzak bulunması yönleriyle anlatılıyor.

4-) Hayat ve çeşitli gayb âlemlerinin ayna sayılması neye işaret eder? Allah’ın cemalinin ve sıfatlarının oralarda da tezahür ettiğine işaret eder.

5-) Parçadaki soru dizisi bilgi vermekten başka hangi etkiyi hedefler? Muhatabın zihnindeki şüpheleri dağıtıp kalbinde kesinlik hissi uyandırmayı hedefler.

6-) “Hangi yer ondan gizlenebilir?” ifadesi gizlilik kavramını nasıl değiştirir?

Yaratılmışlar için geçerli olan gizlenmenin Allah için söz konusu olmadığını gösterir.

7-) Her varlığa bakan ve işiten manevî yönlerin bulunduğu söylenmesi nasıl anlaşılmalıdır?

Allah’ın her varlıkla ilgisinin tam olduğunu anlatan temsili ve imanî bir ifade olarak anlaşılmalıdır.

8-) Eşyanın ilahî emirlerin işlemesine “vesile” olması ile Allah’ın onlara “muhtaç” olması arasında nasıl fark vardır?

Vesile olmaları düzenin görünüşüyle ilgilidir; muhtaçlık ise Allah hakkında düşünülemez.

9-) Parçada değişme, bölünme ve mekâna bağlı olma gibi özelliklerin Allah’a nisbet edilmesi neden reddediliyor?

Çünkü bunlar yaratılmış, sınırlı ve maddî varlıklara ait eksikliklerdir;

Allah ise bunların üstündedir.

10-) Parçanın sonunda sorulan “acz ona yakışır mı, kusur izzetine yanaşır mı?” tarzındaki ifadeler hangi son hükmü verir?

Allah’ın sonsuz kudret ve tam kemal sahibi olduğu, O’na hiçbir eksikliğin nisbet edilemeyeceği hükmünü verir.

11sinif 32-soz-p27-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-ve-netice-nuraniyet-sirrindan-ilahi-ihata-ve-tasarruf - Set 4 -

CEVAPLAR

1-) Parçada önce hangi üç tür örnekten söz ediliyor?

Güneş gibi tabiattaki varlıklardan, ruhanî varlıklardan ve ağaçtaki hayatı yöneten manevî kanunlardan söz ediliyor.

2-) Güneş örneği hangi bakımdan sınırlı bir varlıktır?

Yaratılmış, güçsüz ve emre tabi bir varlıktır.

3-) “Kayıttan ve yoğunluktan uzak olma” ifadesi neyi anlatır?

Allah’ın yaratılmışlara has sınırlamalarla bağlı olmadığını anlatır.

4-) Hayat, ruhlar âlemi, berzah ve misal âlemi için nasıl bir benzetme yapılıyor?

Bunların ilahî güzelliği yansıtan birer ayna gibi olduğu anlatılıyor.

5-) Metindeki “hangi şey saklanabilir” tarzındaki soruların cevapları neden açıkça verilmemiştir?

Cevabın açık olduğu hissettirilip okuyucunun bizzat sonuca ulaşması amaçlanmıştır.

6-) Allah için hiçbir işin ağır olmaması hangi sıfatla doğrudan ilgilidir?

Mutlak kudret sıfatıyla doğrudan ilgilidir.

7-) İbn Abbas’tan verilen ifadede “manevî göz ve kulak” neyi temsil eder?

Allah’ın her varlığı tam bir ilgi ve kuşatıcı bilgiyle görüp işitmesini temsil eder.

8-) Metinde engellerin bile vasıta hâline gelmesi neyi gösterir?

Allah’ın tasarrufuna hiçbir şeyin gerçek anlamda karşı koyamayacağını gösterir.

9-) “Vâcibü’l-Vücut” anlamı burada hangi düşünceyi destekler?

Allah’ın varlığının zorunlu olduğunu ve yaratılmışlar gibi bağımlı olmadığını destekler.

11sinif 32-soz-p27-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-ve-netice-nuraniyet-sirrindan-ilahi-ihata-ve-tasarruf - Set 5 -

CEVAPLAR

1-) Metinde delil olarak kullanılan örneklerin hepsi hangi ortak sonuca hazırlanıyor?

Allah'ın bir anda çok yerde ve çok işte eksiksiz tasarruf edebileceği sonucuna hazırlanıyor.

2-) Metne göre bu örnekler tek olmalarına rağmen neyi başarabiliyor? Birçok yerde bulunur gibi etki gösterip farklı işleri aynı anda yerine getirebiliyorlar.

3-) Ağaçtaki emrî kanunlar ve iradevî civelere hangi fikri destekler? Tek merkezli bir yönetimin birçok dala ve meyveye aynı anda ulaşabildiği fikrini destekler.

4-) Çeşitli âlemlerin ayna olarak gösterilmesi, Allah'ın hangi yönüne işaret eder?

Cemalinin ve tecellilerinin varlıkta görünmesine işaret eder.

5-) Metne göre Allah için zor sayılabilecek bir iş var mıdır? Açıklayınız. Yoktur; çünkü her şeyi kuşatan ilim ve mutlak kudret sahibi olduğu vurgulanmaktadır.

6-) Her varlığa yönelik manevî görme ve işitme ifadesi, Allah'ın hangi iki sıfatını hatırlatır?

Basar ve semi' sıfatlarını hatırlatır.

7-) Metinde eşyanın, ilahî emirlerin işleyişine "hat" gibi hizmet etmesi neyi sezdirir?

Kâinattaki bağlantıların Allah'ın tasarrufuna zemin hazırladığını sezdirir.

8-) Sebeplerin görünüşte perde olması, tevhid inancı açısından neden önemlidir?

Çünkü gerçek tesiri sebeplere değil Allah'a vermeyi öğretir.

9-) Değişme ve dönüşme gibi nitelikler niçin Allah'a verilemez?

Çünkü bunlar eksiklik, sonradanlık ve ihtiyaç işareti taşır.

11sinif 32-soz-p27-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-ve-netice-nuraniyet-sirrindan-ilahi-ihata-ve-tasarruf - Set 6 -

CEVAPLAR

1-) Bu pasajda önce kabul ettirilen gerçek nedir?

Bazı yaratılmışların tek oldukları hâlde birçok yerde ve işte etkilerinin görülebildiği gerçeğidir.

2-) “Bir cüz’î iken küllî hüküm almak” ifadesi burada ne anlatır?

Tek ve sınırlı görünen bir varlığın etkisinin genişleyip çok yere ulaşmasını anlatır.

3-) Parça, yaratılmışlardaki bu özelliği Allah’ın hangi niteliğine bağlayarak daha üstün seviyeye taşır?

Allah’ın mutlak irade, sınırsız kudret ve her şeyi kuşatan ilmine bağlayarak daha üstün seviyeye taşır.

4-) Buradan Allah hakkında yapılan geçişin dayanağı nedir?

Allah’ın bu örneklerden çok daha yüce, sınırsız ve maddeden münezzehe oluşudur.

5-) “Hangi iş ona ağır gelebilir?” sorusundan çıkarılan inanç ilkesi nedir?

Allah’ın kudretinde zorluk ve yorgunluk bulunmadığıdır.

6-) İbn Abbas’tan aktarılan ifadeyle her varlık için ne anlatılmak isteniyor?

Her varlığın Allah’ın görmesine ve işitmesine mazhar olduğu, hiçbir şeyin gözetim dışında kalmadığı anlatılıyor.

7-) Engellerin ve sebeplerin perde oluşu niçin tevhid açısından değerlidir?

Çünkü yaratmayı ve gerçek tesiri yalnız Allah’a vermeyi korur.

8-) Sebeplerin sadece dış yüzeyde kalması, insanı hangi inanç hatasından korur?

Sebepleri gerçek yaratıcı sanma hatasından korur.

9-) Parçada maddî varlıklara ait hangi özelliklerin Allah’a taşınması reddediliyor?

Değişme, başkalaşma, yer kaplama ve parçalara ayrılma gibi özelliklerin Allah’a taşınması reddediliyor.